

Independent
Project
Accountability
Mechanism

Доклад за оценка на съответствието

Мини Марица-изток

Проекти на ЕБВР с номера Фонд „Козлодуй“, 48556 и 50221
Случай 2021/03

Април 2022 г.

Независимият механизъм за отчетност на проекти (НМОП) е механизмът за отчетност на ЕБВР. По него се получават и разглеждат опасенията, повдигнати от хора и организации на гражданското общество, засегнати от проекти, финансирани от Банката, за които се смята, че са причинили вреда. НМОП има две функции за разглеждане на заявления: Преглед на съответствието, който има за цел да определи дали ЕБВР е спазила своята Екологична и социална политика и/или специфичните за проекта условия на Политиката за достъп до информация; и Разрешаване на проблеми, чиято идея е да се възстанови диалога между заявителите и клиента, за разрешаване на проблема(ите), който(ито) е/са в основата на заявлението, без да се приписва вина или да се търсят грешки. Засегнатите страни могат да заявят една от тези функции или и двете.

За повече информация относно НМОП се свържете с нас или посетете <https://www.ebrd.com/project-finance/ipam.html>

Информация за контакт The Independent Project Accountability Mechanism (IPAM) European Bank for Reconstruction and Development One Exchange Square London EC2A 2JN телефон: +44 (0)20 7338 6000 Ел. поща: ipam@ebrd.com	Как се изпраща жалба към НМОП Ако имате притеснения относно изпълнението на екологичната и социална политика по проект на ЕБВР, може да ги споделите по електронна поща, телефон или в писмо, или чрез онлайн формуляра на адрес: https://www.ebrd.com/project-finance/ipam.html
--	---

Съдържание

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА.....	4
РЕЗЮМЕ	5
Заявлението.....	5
Проектите	5
Заключение.....	6
Следващи стъпки	7
1. История	8
1.1. Заявлението.....	8
1.2. Проектите и актуалният им етап на изпълнение.....	9
1.3. Обработка на заявлението от НМОП до момента	10
1.3.1. Регистрация на заявлението	10
1.3.2. Оценка	10
1.3.3. Оценка на съответствието	11
2. Отговор на ръководството на ЕБВР	12
3. Констатации от Оценката на съответствието	13
3.1. Относно „Мини Марица-изток“ ЕАД и преселването на с. Бели бряг	14
3.2. Относно безвъзмездната помощ по Фонд „Козлодуй“ за Мини Марица-изток.....	14
3.2.1. Относно преселването, икономическото изтласкване и придобиването на земя .	15
3.2.2. Относно културното наследство	18
3.3. Относно Облигационна емисия на БЕХ (48556) и Облигационна емисия на БЕХ от 2018 г. (50221).....	19
3.3.1. Облигационна емисия на БЕХ (48556).....	19
3.3.2. Облигационна емисия на БЕХ от 2018 г. (50221)	21
4. Заключение и следващи стъпки.....	25
ПРИЛОЖЕНИЕ № 1. ЗАДАНИЕ ЗА ПРЕГЛЕД НА СЪОТВЕТСТВИЕТО	26

Освен ако не е посочено друго, термините с главна буква, използвани в този доклад, са същите, както изложените в Политиката за отчетност на проекти (2019) на НМОП.

Списък на съкращенията

ПДИ	Политика за достъп до информация на ЕБВР
БЕХ	Български енергиен холдинг
ОГО	Организация на гражданското общество
ЕиС	Екологичен и социален
ОСЗБ	Въпроси, свързани с околната среда, здравето и безопасността
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ПУОС	План за управление на околната среда
ЕСПД	Екологичен и социален план за действие
ООСУ	Отдел „Околна среда и устойчивост“ на ЕБВР
ЕСКП	Екологична и социална комплексна проверка
ОВОССВ	Оценка на въздействието върху околната среда и социалното въздействие
ПУЕСВ	План за управление на екологичните и социалните въпроси
СЕСУ	Система за екологично и социално управление
ЕСП	Екологична и социална политика
ДМП	Добра международна практика
МЖ	Механизъм за жалби
МФИ	Международна финансова институция
МФК	Международен фонд за подпомагане на извеждането от експлоатация на АЕЦ „Козлодуй“
НМОП	Независим механизъм за отчетност на проекти
РПЗП	Рамка за придобиване на земи и преселване
ПВП	План за възстановяване на поминъка
ММИ	Мини Марица-изток ЕАД
НЕК	Национална електрическа компания
НТР	Нетехническо резюме
ПОП	Политика за отчетност на проекти (2019)
МПЖ	Механизъм за подаване на жалби по проекти
ПДМПЖ	Правилник за дейността на Механизма за подаване на жалби по проекти от 2014 г.
ПП	Изискване по отношение на изпълнението от Екологичната и социална политика
ДОП	Документ с обобщение на проекта
ПДП	План за действие по преселването
ПАЗС	План за ангажиране на заинтересованите страни

Резюме

Заявлението

На 28 октомври 2021 г. шестима заявителя от с. Бели Бряг в България, пожелали поверителност, подадоха [заявление](#) до НМОП с подкрепата на СЕЕ Bankwatch, регионална организация на гражданското общество, представлявана от Фиданка Бачева-МакГрат, и За Земята, местна организация на гражданското общество, представлявана от Десислава Стоянова. Според заявителите разширяването на минната дейност на Мини Марица-изток, по-специално недоброволното преселване на с. Бели бряг, е довело до загуба на земя за общността, както и до икономически щети. Те твърдят, че ЕБВР не е спазила своята Екологична и социална политика (ЕСП) с трите проекта. Заявителите пожелават извършването на Преглед на съответствието.

През октомври 2017 г. заявителите подават жалба с подобни опасения до Механизма за подаване на жалби по проекти (МПЖ, предшестваш НМОП). По това време жалбата се считаше за допустима за Разрешаване на проблеми и бе проведен процес за решаване на спорове от експерти на МПЖ от декември 2017 до август 2020 г. През юли 2020 г. инициативата за решаване на проблеми бе прекратена без споразумение. (За допълнителна информация вж. [Случай 2017/09](#)).

С настоящото заявление се предоставя нова информация, свързана със спирането на процеса на преселване през август 2020 г.

Проектите

Заявителите по Случай 2021/03 отправят своите опасения във връзка с три проекта на ЕБВР: [Безвъзмездни средства, отпуснати на Мини Марица-изток по Международния фонд „Козлодуй“](#); [Облигационна емисия на БЕХ \(48556\)](#) и [Облигационна емисия на БЕХ от 2018 г. \(50221\)](#). „Мини Марица-изток“ ЕАД („ММИ“) е 100% държавна собственост, дъщерно дружество на Българския енергиен холдинг от септември 2008 г.¹ То експлоатира най-голямата мина за лигнитни въглища в България с продуктивна площ от 240 кв. км. „Български енергиен холдинг“ ЕАД („БЕХ“) е държавно холдингово дружество, в състава на което влизат група предприятия, включително ММИ, основно развиващи дейност в производството, доставката и преноса на електроенергия, преноса, доставката, съхранението на природен газ и въгледобив.²

Безвъзмездни средства, отпуснати на Мини Марица-изток по Международния фонд „Козлодуй“:

През декември 2013 г. Събранието на донорите на Международния фонд за подпомагане на извеждането от експлоатация на АЕЦ „Козлодуй“ (Фонд „Козлодуй“) одобрява финансиране под формата на безвъзмездни средства в размер на 15,15 млн. евро за подмяна на оборудване в ММИ. Целта на проекта е да се повиши сигурността на доставките и да се намали енергийната интензивност на минните дейности чрез подмяна на три морално и физически остарели багера с нов, роторен багер, с подобрена производителност, както и чрез закупуване на нов багер за вторичното изгребване на 50 млн. m³ откритка от вътрешните насипища. Последното усвояване на безвъзмездните средства беше извършено на 7 юни 2021 г.

¹ [Уебсайт на БЕХ](#). Достъпен на 18 март 2022 г.

² [Уебсайт на БЕХ](#). Достъпен на 18 март 2022 г.

Облигационна емисия на БЕХ (48556): ЕБВР е инвестирала 80 млн. евро в петгодишната емисия първостепенни необезпечени облигации на БЕХ от 26 юли 2016 г. Облигациите се търгуват на Ирландската фондова борса от 2 август 2016 г. Операцията е за подпомагане на осъществяването на ключови реформи в енергийния сектор и за даване на възможност на БЕХ да реструктурира дълга по баланса си, подобрявайки дългосрочната финансова устойчивост на енергийния сектор в България. Проектът е одобрен за финансиране на 20 юли 2016 г. като проект от категория Б съгласно Екологичната и социална политика на ЕБВР от 2014 г. Поради естеството и правилата за сделките на капиталовия пазар Банката не е била в състояние да извърши подробна или специфична екологична и социална комплексна проверка в съответствие с Екологичната и социална политика на Банката преди емитирането на облигациите. Като се има предвид това, Съветът е одобрил дерогация от Екологичната и социална политика. Проектът е отбелязан като завършен на 9 август 2021 г.

Облигационна емисия на БЕХ от 2018 г. (50221): ЕБВР е инвестирала общо 100 млн. евро в седемгодишната емисия първостепенни необезпечени облигации на БЕХ на стойност 550 млн. евро от 26 юли 2018 г. Облигациите започват да се търгуват на Ирландската фондова борса Euronext Dublin на 28 юни 2018 г., а през август 2018 г. се очакваше да започнат да се търгуват на Българска фондова борса. Операцията е за по-нататъшна подкрепа на осъществяването на ключови реформи в енергийния сектор и за укрепване на баланса на БЕХ в бъдеще. Проектът бива одобрен за финансиране на 20 юни 2018 г. като проект от категория Б съгласно Екологичната и социална политика на ЕБВР от 2014 г. Поради естеството и правилата за сделките на капиталовия пазар Банката не е била в състояние да извърши подробна или специфична комплексна проверка в съответствие с Екологичната и социална политика на Банката преди емитирането на облигациите. Предвид това е поискана и предоставена от Съвета дерогация от Екологичната и социална политика на Банката, Изискване по отношение на изпълнението № 1. Проектът в момента е активен.

Заклучение

Заявителите твърдят, че са нанесени действителни и потенциални екологични и социални вреди, които включват загуба на имущество, включително домове и земеделска земя, загуба на поминък, при липса на достатъчно обезщетение, както и здравни проблеми. Те по-специално заявяват, че продължителният процес на преселване без намиране на решение е довел до влошаване на условията на живот, и че обезщетението, предлагано от Клиента, не е достатъчно, за да се счита за пълна стойност на заместване, както се изисква от политиките на ЕБВР. Според тях и трите проекта на ЕБВР са им причинили преки и непреки вреди, като пряко свързват безвъзмездните средства по Фонд „Козлодуй“ с дейностите на ММИ и преселването на тяхното село, а проектите по облигационната емисия на БЕХ според тях са непряко свързани с ММИ и дейността по преселването, чрез корпоративните политики на дружеството-майка на ММИ.

На етапа на Оценка на съответствието НМОП не извършва изчерпателен анализ на цялата съответна документация, нито се ангажира с всички заинтересовани страни, но все пак извършва предварителен преглед, за да се определи дали са изпълнени критериите за преминаване към Преглед на съответствието.

В този случай, беше направен преглед на документацията, представена от заявителите, ръководството, и клиента. В допълнение към това, НМОП се запозна с обществено достъпна информация, и проектна документация, която не е обществено достояние, свързана със

случая. И накрая, НМОП се ангажира със Страните чрез виртуални разговори и последващи въпроси по електронна поща, за разглеждане на различните гледни точки.

Съгласно условията за Оценка на съответствието, изложени в раздел 2.6, буква б) от Политиката за отчетност на проекти от 2019 г., **НМОП счита, че Случай 2021/03 отговаря на установените критерии, т.е.:**

1. При предварителния анализ изглежда, че проектът може да е причинил или има вероятност да причини преки или косвени и материални щети на заявителите (или, ако са различни, на съответните засегнати от проекта лица); и
2. Съществуват индикации, че Банката може да не е спазила някое условие от своята Екологична и социална политика (включително условие, по силата на което от Банката се изисква да следи ангажиментите, поети от нейните клиенти); или специфични за проекта условия на Политиката за достъп до информация, в сила към момента на одобрение на проекта.

Следователно **НМОП препоръчва да се пристъпи към Преглед на съответствието в рамките на предложеното задание в Приложение № 1.**

Следващи стъпки

Настоящият Доклад за оценка на съответствието, включително Заданието за преглед на съответствието, представено в Приложение № 1, ще бъдат представени на Съвета и на Управителя за информация, споделени с всички страни и оповестени в [Регистъра на случаите на НМОП](#). Съгласно Заданието, Прегледът на съответствието ще започне веднага след оповестяването на настоящия Доклад.

Преди оповестяването, НМОП е извършил консултации със страните относно предложеното Задание, разгледал е всички коментари и предложения и е приел тези, които е счел за уместни.

НМОП желае да благодари на страните за тяхното участие на този етап и ще продължи да работи с тях по време на процеса на Преглед на съответствието.

1. История

1.1. Заявлението

На 28 октомври 2021 г. шестима заявителя от с. Бели бряг в България, пожелали поверителност, подадоха [заявление](#) до НМОП с подкрепата на СЕЕ Bankwatch, регионална организация на гражданското общество, представлявана от Фиданка Бачева-МакГрат, и За Земята, местна организация на гражданското общество, представлявана от Десислава Стоянова. Според заявителите разширяването на минната дейност на ММИ е довело до загуба на земя за общността, както и до икономически щети. Те твърдят, че ЕБВР не е спазила своята Екологична и социална политика (ЕСП) с трите проекта. Дейността, която е довела до заявлението, предшества участието на Банката в трите проекта, които са цитирани като имащи отношение към предполагаемите вреди: 1) Безвъзмездни средства, предоставени на Мини Марица-изток по Фонд „Козлодуй“, 2) Облигационна емисия на БЕХ от 2016 г. и 3) Облигационна емисия на БЕХ от 2018 г. В първия проект клиентът е ММИ, а клиентът при двете облигационни емисии е „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ), холдинговото дружество, което притежава група от предприятия, сред които ММИ.

Твърденията на заявителите, са обобщени тук:

- Загуба на недвижимо имущество – жилище, прилежаща земя и земеделска земя;
- Загуба на домове, които, за някои собственици и домакинства, са единствени;
- Щети по жилища или разрушаването им, поради близостта на мината;
- Икономически загуби, загуба на поминък и икономическо изтласкване поради загуба на основен и допълнителен доход;
- Загуба на страничен доход поради загуба на пасища и дворови градини;
- Здравословни проблеми за жителите, дължащи се на приближаването на мините;
- Липса на ясен и прозрачен метод за обезщетение, като част от преселването; и
- Липса на план за преместване на гробището, което се счита за културно наследство за общността.

Заявителите твърдят, че ЕБВР не е спазила изискванията на Екологичната и социална политика, особено що се отнася до Изискване по отношение на изпълнението № 5 (Придобиване на земя, ограничения за ползването на земята и недоброволно преселване) и № 8 (Културно наследство). Поради това искат Преглед на съответствието.

През октомври 2017 г. заявителите подават жалба с подобни опасения до Механизма за подаване на жалби по проекти (МПЖ, предшестваш НМОП). По това време жалбата се считаше за допустима за Разрешаване на проблеми и бе проведен процес за решаване на спорове от експерти на МПЖ от декември 2017 до август 2020 г. През юли 2020 г. инициативата за решаване на проблеми бе прекратена без споразумение. (За допълнителна информация вж. [Случай 2017/09](#)).

В новото заявление заявителите предоставят допълнителна информация, свързана с преселването. По-специално относно спирането на процеса.

1.2. Проектите и актуалният им етап на изпълнение

Заявителите по Случай 2021/03 отправят своите опасения във връзка с три проекта на ЕБВР: [Безвъзмездни средства, отпуснати на Мини Марица-изток по Международния фонд „Козлодуй“](#); [Облигационна емисия на БЕХ \(48556\)](#) и [Облигационна емисия на БЕХ от 2018 г. \(50221\)](#). „Мини Марица-изток“ ЕАД („ММИ“) е 100% държавна собственост, дъщерно дружество на БЕХ от септември 2008 г.³ ММИ експлоатира най-голямата мина за лигнитни въглища в България с продуктивна площ от 240 кв. км. Дружеството осигурява суровина за четирите топлоелектрически централи в комплекс „Марица-изток“, които произвеждат над 30% от електроенергията на България. Въглищата се добиват по открит способ, по силата на Концесионен договор, сключен между Министерския съвет на Република България и ММИ на 11 август 2005 г. По силата на договора (който влиза в сила през 2008 г.) се учредява 35-годишна концесия в полза на ММИ за добив на въглища от находището в комплекса „Марица-изток“.⁴ „Български енергиен холдинг“ ЕАД („БЕХ“) е държавно холдингово дружество, в състава на което влизат група предприятия, основно развиващи дейност в производството, доставката и преноса на електроенергия, преноса, доставката, съхранението на природен газ и въгледобив.⁵

[Безвъзмездни средства, отпуснати на Мини Марица-изток по Международния фонд „Козлодуй“](#): През декември 2013 г. Събранието на донорите на Фонд „Козлодуй“ одобрява финансиране в размер на 15,15 млн. евро под формата на безвъзмездни средства за подмяна на оборудване в ММИ. Проектът включва подмяната на роторни багери в ММИ с цел повишаване на производителността и намаляване на енергийната интензивност на минните дейности чрез подмяна на три морално и физически остарели багера с нов, роторен багер, с подобрена производителност, както и чрез закупуване на нов багер за вторичното изгребване на 50 млн. m³ откритка от вътрешните насипища.

Последното усвояване на безвъзмездните средства беше извършено на 7 юни 2021 г.

[Облигационна емисия на БЕХ \(48556\)](#): ЕБВР е инвестирала 80 млн. евро в петгодишната емисия първостепенни необезпечени облигации на БЕХ от 26 юли 2016 г. Облигациите се търгуват на Ирландската фондова борса от 2 август 2016 г. Операцията е за подпомагане на осъществяването на ключови реформи в енергийния сектор и за даване на възможност на БЕХ да реструктурира дълга по баланса си, подобрявайки дългосрочната финансова устойчивост на енергийния сектор в България. Проектът е одобрен за финансиране на 20 юли 2016 г. като проект от категория Б съгласно Екологичната и социална политика на ЕБВР от 2014 г. Поради естеството и правилата за сделките на капиталовия пазар Банката не е била в състояние да извърши подробна или специфична екологична и социална комплексна проверка в съответствие с Екологичната и социална политика на Банката преди емитирането на облигациите. Като се има предвид това, Съветът е одобрил дерогация от Екологичната и социална политика. Проектът е отбелязан като завършен на 9 август 2021 г.

[Облигационна емисия на БЕХ от 2018 г. \(50221\)](#): ЕБВР е инвестирала общо 100 млн. евро в седемгодишната емисия първостепенни необезпечени облигации на БЕХ на стойност 550 млн. евро от 26 юли 2018 г. Облигациите започват да се търгуват на Ирландската фондова борса Euronext Dublin на 28 юни 2018 г., а през август 2018 г. се очакваше да започнат да се търгуват на Българска фондова борса. Операцията е за по-нататъшна подкрепа на осъществяването на ключови реформи в енергийния сектор и за укрепване на баланса на БЕХ

³ [Уебсайт на БЕХ](#). Достъпен на 18 март 2022 г.

⁴ [Уебсайт на ММИ](#). Достъпен на 18 март 2022 г.

⁵ [Уебсайт на БЕХ](#). Достъпен на 18 март 2022 г.

в бъдеще. Проектът бива одобрен за финансиране на 20 юни 2018 г. като проект от категория Б съгласно Екологичната и социална политика на ЕБВР от 2014 г. Поради естеството и правилата за сделките на капиталовия пазар Банката не е била в състояние да извърши подробна или специфична комплексна проверка в съответствие с Екологичната и социална политика на Банката преди емитирането на облигациите. Предвид това е поискана и предоставена от Съвета дерогация от Екологичната и социална политика на Банката, Изискване по отношение на изпълнението № 1. Проектът в момента е активен.

1.3. Обработка на заявлението от НМОП до момента

1.3.1. Регистрация на заявлението

НМОП получава заявлението на 28 октомври 2021 г. За трите посочени проекта заявлението отговаря на критериите за регистрация, установени в раздел 2.2, буква б) от Политиката за отчетност на проекти (ПОП).

Въпреки това, тъй като повдигнатите опасения са били предварително обработени от МПЖ, НМОП се запозна с преписката по Случай 2017/09, за да определи дали би било приложимо изключението, което гласи, че дадено искане не може да бъде регистрирано, ако „се отнася до въпроси, по отношение на които вече е било обработвано искане от НМОП или неговите предшественици (Механизма за подаване на жалби по проекти или Независимия механизъм за обжалване), освен ако не бъдат представени нови доказателства или обстоятелства, които не са били известни към момента на подаване на предишното искане“ (т. 2.2, буква в), iii от ПОП).

НМОП установи, че към момента на прекратяване на Разрешаването на проблеми, заявителите не са били информирани, че могат да пристъпят към Функцията за съответствие, което е било тяхно право по това време. Освен това, в новото си заявление, заявителите предоставят нови доказателства. А именно, че процесът на преселване е бил спрял, първо с решение на ММИ от 21 август 2020 г. за отлагане на отчуждаването за 2023 г., а след това, с информация от септември 2021 за замразяване на изкупуването на имоти поради финансовото състояние на дружеството и планове за спиране на разширяването на мините поради намаляването на търсенето на въглища в България.

Тъй като не са приложими изключенията, установени в ПОП, заявлението е регистрирано на 1 декември 2021 г. като [Случай 2021/03](#).

След уведомяване на Съвета и Управителя за решението, на 1 декември 2021 г. в [Регистъра на случаите на НМОП](#) беше публикувана редактирана версия на искането.

1.3.2. Оценка

С регистрацията на заявлението се постави началото на процеса на оценяване, установен в т. 2.3 от ПОП. В този случай НМОП направи ускорена оценка, тъй като по Случай 2017/09 вече е било предприето Разрешаване на проблеми и заявителите ясно са били изразили желанието си заявлението им да бъде разгледано за Преглед на съответствието.

На 20 декември 2021 г. (а за българската версия – на 22 декември 2021 г.) в Регистъра на случаите на НМОП бе публикуван и оповестен Доклад за оценка, който гласи, че случаят ще бъде разгледан за Преглед на съответствието. След това, на 20 декември 2021 г., случаят беше прехвърлен на Функцията за съответствие, за да се започне Оценка на съответствието.

1.3.3. Оценка на съответствието

Процесът на Оценка на съответствието има за цел да определи дали дадено заявление отговаря на условията за извършване на Преглед на съответствието. Решението зависи от това, дали случаят отговаря на установените критерии за започване на разследване. Следователно, по Случай 2021/03, НМОП започна своята оценка на заявлението по отношение на трите проекта, за да определи дали:

1. При предварителния анализ изглежда, че проектът може да е причинил, или има вероятност да причини, преки или косвени и материални щети на заявителите (или, ако са различни, на съответните засегнати от проекта лица); и
2. Съществуват индикации, че Банката може да не е спазила някое условие от своята Екологична и социална политика (включително условие, по силата на което от Банката се изисква да следи ангажиментите, поети от нейните клиенти), или специфични за проекта условия на Политиката за достъп до информация, в сила към момента на одобрение на проекта.

Етапът на Оценка на съответствието е със стандартна продължителност от 60 работни дни от датата на издаване на Доклада за оценка. Този срок може да бъде удължен, за да се осигури надеждна обработка или ако се изисква превод на документи. В края на този етап се изготвя Доклад за оценка на съответствието, съдържащ констатациите, направени от НМОП, и неговото определение относно допустимостта на случая, с два алтернативни резултата:

- Препоръка да се пристъпи към Преглед на съответствието, след като се установи, че са изпълнени критериите, посочени в т. 2.6, буква б). В този случай Докладът за оценка на съответствието се предоставя за информация на Съвета и Управителя, заедно със Задание за Преглед на съответствието.
- Препоръка случаят да бъде приключен, след като се установи, че критериите, посочени в т. 2.6, буква б), не са изпълнени. Във втората хипотеза Докладът за оценка на съответствието се представя на Съвета за одобрение без възражения.

Оценката на съответствието бе започната на 21 декември 2021 г. и приключи на 22 март 2022 г. След това страните имаха възможност да изразят становището си по отношение на Заданието.

НМОП желае да благодари на всички страни за сътрудничеството и ангажираността с нашия екип по време на този процес.

2. Отговор на ръководството на ЕБВР⁶

През ноември 2017 г. ръководството дава отговор във връзка с жалбата, подадена по МПЖ. В този раздел е отразено съдържанието, имащо отношение към текущия процес.

Във връзка с безвъзмездните средства, ръководството потвърждава, че „по Международния фонд за подпомагане на извеждането от експлоатация на АЕЦ „Козлодуй“ (Фонд „Козлодуй“), управляван от ЕБВР, е съфинансирано закупуването на тежко промишлено минно оборудване за ММИ, за подмяна на стари многокофови роторни багери с нови, енергийно ефективни.“ Освен това то заявява, че „въпреки че се финансира от Фонд „Козлодуй“, а не директно от ЕБВР, Банката продължава да има ангажимент да гарантира, че проектът е в съответствие с нейната Екологична и социална политика.“

В отговора си, ръководството ни информира, че ЕБВР е възложила на консултантите „Грийн Партнърс“ да подпомагат ММИ при разработването на План за действие по преселването (ПДП), който да отговаря на Екологичната и социална политика на ЕБВР (2014), и по-специално на Изискване по отношение на изпълнението № 5.

Към онзи момент ръководството предоставя информацията, че процесът на консултации ще включва обсъждане със засегнатите от проекта лица за изготвяне на проект на ПДП, и че на 10 октомври 2017 г. се е състояла среща с членове на Инициативния комитет на с. Бели бряг, който е трябвало да предостави писмено становище до края на ноември 2017 г. В допълнение към това е станало ясно, че ще бъдат положени максимални усилия спрямо лицата, категоризирани като уязвими, така че да разберат обхвата на ПДП и да изложат своите становища.

Ръководството добавя също, че по това време делегация на ЕБВР е посетила с. Бели бряг през юни 2017 г., за да разбере опасенията на общността и да помогне на ММИ да разработи целесъобразен ПДП, който да осигурява прозрачност за процеса и потенциалните права и да отговаря на изискванията на ЕБВР по отношение на изпълнението.

И накрая, в своя отговор ръководството подчертава, че ще се стреми да бъде постигнат консенсус по пътя напред, така че ПДП да представлява интересите на цялата общност и да отговаря на националното законодателство и Изискванията по отношение на изпълнението на ЕБВР. Освен това ръководството потвърждава, че ще бъде извършвано наблюдение на изпълнението на ПДП, и че Банката ще изисква доклади за напредъка.

⁶ Отговор на ръководството на ЕБВР по Случай 2019/09 от ноември 2017 г.

3. Констатации от Оценката на съответствието

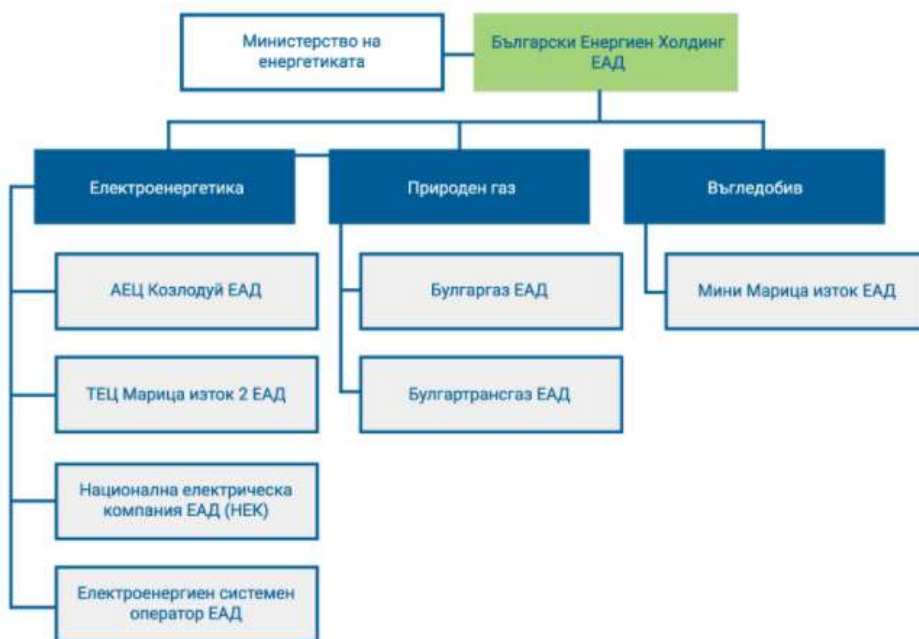
Следвайки подхода, установен в ПОП, за да бъде определено дали случаят отговаря на условията за Преглед на съответствието, НМОП извършва оценка на Случай 2021/03, като се вземат предвид документацията и информацията, събрани на по-ранните етапи, документацията по Случай 2017/09, включително отговорът на ръководството към онзи момент, както и специфична за проекта и публично достъпна информация, събирана от декември 2021 г. до датата на приключване на настоящия Доклад за оценка на съответствието.

Тъй като времевата рамка за Оценка на съответствието съвпадна с периода, през който бяха наложени нови ограничения, свързани с COVID-19, НМОП реши да осъществи виртуална среща със заявителите, ММИ и ръководството и да отложи посещението на място, за момента, когато и ако ще се проведе процес на Преглед на съответствието. Следва да се отбележи, че на този етап от НМОП не сме контактували с длъжностни лица от БЕХ.

Като се има предвид, че целта на тази оценка е да се определи дали да се премине към Преглед на съответствието, или не, констатациите са само с предварителен характер и не би следвало да се считат за определяне от страна на НМОП доколко проектите съответстват на Екологичната и социална политика на ЕБВР.

Дейността, която е довела до заявлението, предшества участието на Банката в трите проекта, които са цитирани като имащи отношение към предполагаемите вреди: 1) Безвъзмездни средства, предоставени на Мини Марица-изток по Фонд „Козлодуй“, 2) Облигационна емисия на БЕХ от 2016 г. и 3) Облигационна емисия на БЕХ от 2018 г. В първия проект клиентът е ММИ, а клиентът при двете облигационни емисии е БЕХ, холдинговото дружество, което притежава група от предприятия, сред които ММИ, както е показано на фиг. 1.

Фиг. 1. Холдингова структура на БЕХ

Източник: Сайта на [Български енергиен холдинг](#)

Във връзка с отговорността на ЕБВР, заявителите твърдят, че Банката не е спазила своята Екологична и социална политика и не е осигурила спазването на споменатата политика от страна на ММИ и БЕХ, и по-специално във връзка с Изисквания по отношение на изпълнението № 5 и № 8. Приложимите ЕСП⁷ за този случай са ЕСП от 2008 г. за безвъзмездните средства по Фонд „Козлодуй“ и ЕСП от 2014 г. за двете облигационни емисии.

Като се има предвид, че заявлението се отнася до три различни сделки и два клиента, предварителните констатации и определянето на допустимостта за Преглед на съответствието се представят отделно, за да се избегне объркване на читателите.

3.1. Относно „Мини Марица-изток“ ЕАД и преселването на с. Бели бряг

През 2005 г. „Мини Марица Изток“ (ММИ) подписват 35-годишен концесионен договор, в сила от 2008 г., за добив на въглища от въглищното находище в област Стара Загора в България. Въгледобивната дейност обхваща територията на няколко от намиращите се наблизо села, като в някои случаи засяга само земеделските земи в близост до селата, а в други – целите села. Затова българските власти решават, че жителите на тези територии трябва да бъдат преселени.

За засегнатите населени места биват изготвени и одобрени устройствени планове. Според тях, с. Бели бряг, което се намира на фронта на минните работи на рудник „Трояново-север“, ще бъде първото, засегнато.

Според ММИ жителите на с. Бели Бряг са били уведомени и информацията е била предоставена чрез местните медии, като съобщения са били поставени в центъра на селото, в офиса на кметския наместник.

През 2009 г. общият брой на засегнатите имоти в Бели бряг е: 112 имота с жилищни постройки, разположени в урбанизираната територия на селото (урегулирани поземлени имоти); 100 имота без жилищни постройки, разположени в урбанизираната територия на селото (урегулирани поземлени имоти) и 291 урегулирани земеделски парцела, в землището (извън урбанизираната територия) на селото.

3.2. Относно безвъзмездната помощ по Фонд „Козлодуй“ за Мини Марица-изток

През март 2012 г. ММИ кандидатства за финансова подкрепа по Международния фонд за подпомагане на извеждането от експлоатация на АЕЦ „Козлодуй“ (Фонд „Козлодуй“) за закупуване на нова техника, която да замени остарелите багери в обектите на рудника.

По време на етапа на преглед на концепцията, екипът на проекта на ЕБВР установи, че експлоатацията на лигнитни находища може потенциално да има значителни неблагоприятни екологични и социални въздействия, които трябва да бъдат преодоляни. В съответствие с Екологичната и социална политика, комплексната проверка на Банката трябваше да бъде оценена спрямо Изискванията по отношение на изпълнението, а именно: 1) Системите за екологосъобразно и социално управление на равнище предприятие и обекти; 2) Потенциалните проблеми, свързани с околната среда/наследството на общността; 3)

⁷ Съгласно т. 2.6 от Политиката за отчетност на проекти от 2019 г. Банката следва да спазва Екологичната и социалната политика „в сила към момента на одобряване на проекта“.

Здравословните и безопасни условия на труд; 4) Управлението на отпадъците от добива; 5) Управлението на водите при въгледобив, включително на повърхностния отток и свързаното с него въздействие върху повърхностните/подпочвените води; 6) Потенциално усвояване на земя, свързано с текущи/бъдещи въгледобивни операции; 7) Здраве и безопасност на общността (напр. трафик, свързан с добива); 8) Ангажиране на заинтересованите страни и 9) Планиране на закриването на мините.

Банката възложи корпоративен одит на ММИ, за да оцени капацитета ѝ за управление на екологичните и социалните рискове, съгласно изискванията на политиката на Банката.

Одитът установи редица пропуски, които трябваше да бъдат отстранени от ММИ чрез Екологичен и социален план за действие (ЕСПД), за да се постигне съответствие на съоръженията с изискванията на ЕБВР в рамките на приемлив за ЕБВР срок.

В ЕСПД бяха включени редица действия, свързани с придобиването на земя, недоброволното преселване и икономическото изтласкване. По-специално, както е потвърдено в отговора на ръководството, клиентът е трябвало да разработи План за действие по преселването (ПДП) и План за ангажиране на заинтересованите страни (ПАЗС) със специфични препратки към процеса на преселване и засегнатите хора. Клиентът е бил задължен също така да разработи официален План за придобиване на земя и да документира процеса, предприет за придобиване на земята, да разработи процес за мониторинг и оценка на ПДП и специфичен механизъм за жалби, свързани с преселването.

Отпускането на безвъзмездните средства бе одобрено от Събранието на донорите на Фонда на 19 декември 2013 г.,⁸ а последното усвояване е през юни 2021 г.

3.2.1. Относно преселването, икономическото изтласкване и придобиването на земя

Заявителите изтъкват, че са понесли вреди от ММИ и планове на дружеството за разширяване, които изискват преселване на няколко села, включително Бели бряг. Те заявяват, че е причинена вреда на жителите на селото, поради загубата на домовете им, които са основни за някои домакинства. Освен това те твърдят, че е налице икономическо изтласкване, поради загубата на земя, предназначена за овощни градини и селскостопански дейности. По-специално, „загубата на градини, от които се събират плодове и зеленчуци; дворното място, където се отглеждат и помещават животните, например овце, коне, магарета, крави и пчели, които дават възможност на жителите да генерират и увеличават своя доход“. Освен това в заявлението се поддържа мнението, че предвид факта, че повечето жители на селото са пенсионери, преселването включва уязвими лица, които са имали допълнителен доход към пенсията си от селскостопанска или животновъдска дейност.

В своя отговор ръководството заявява, че „въпреки че се финансира от Фонд „Козлодуй“, а не директно от ЕБВР, Банката продължава да има ангажимент да гарантира, че проектът е в съответствие с нейната Екологична и социална политика.“⁹ Пак там то допълва, че ЕБВР е възложила на консултантите „Грийн Партнърс“ да подпомагат ММИ при разработването на План за действие по преселването (ПДП), който да отговаря на Екологичната и социална политика на ЕБВР (2014), и по-специално на Изискване по отношение на изпълнението № 5.

⁸ [Случай 2021/03 в Регистъра на случаите на НМОП](#)

⁹ Отговор на ръководството на ЕБВР по Случай 2019/09 от ноември 2017 г.

През октомври 2016 г. ММИ публикува Рамка за придобиване на земи и преселване (РПЗП) по отношение на необходимостта от преселване на жителите на селата Бели бряг и Трояново. Въз основа на нея, за всяко от населените места трябваше да бъдат разработени подробни Планове за действие по преселването (ПДП).

През май 2017 г. консултантската фирма „Грийн Партнърс“ Лимитид бе ангажирана от Банката да предостави техническа помощ на ММИ при финализирането на ПДП за с. Бели бряг.

Според отговора на ръководството проектът за ПДП е бил представен на общността на 18-20 октомври 2017 г., а коментарите е трябвало да бъдат получени до края на ноември 2017 г.

На 1 юни 2018 г. Съветът на директорите на ММИ одобрява ПДП за с. Бели бряг. Според документите, в ПДП се съобщава, че към края на 2017 г. за 55 частни имота и 16 общински имота в урбанизираната територия на селото все още предстои преселване. От 55-те частни имота, 18 са дворни места без постройки, 33 са дворни места с постройки, а 4 имота се използват от местната кооперация. Освен имотите в регулация, ММИ планира да придобие парцели земеделска земя, които са на административната територия на селото. Остава придобиването на 83 частни и 41 общински земеделски парцела.¹⁰ В ПДП също се съдържа информацията, че от 116 жители, 65 са категоризирани като уязвими.¹¹

Според ПДП, ММИ планира да приключи процеса на придобиване на земя до края на 2019 г. и ако има някакви оставащи имоти, ще започне процес на отчуждаване, така че целият процес на преселване да може да приключи до 2023 г.

На 21 август 2020 г. обаче Съветът на директорите на ММИ взема решение за отложени отчуждаването за 2023 г. Освен това през септември 2021 г. жителите на Бели бряг биват информирани, че доброволното преселване е било спряно.

В ПДП (2018) се посочва, че основните му цели са да сведат до минимум отрицателните въздействия за жителите, които са обект на преместване и преселване, да се подобрят или, като минимум, да се възстановят поминъкът и жизненият стандарт на преселваните лица до нивата, предхождащи проекта, за да се гарантира, че нито едно от засегнатите лица няма да изпадне в по-неблагоприятно положение от преди; и да се установят организационни договорености и процедури за мониторинг на изпълнението на Плана за преселване и при необходимост да се предприемат коригиращи действия.

Според заявителите обаче това не се е случило. Те твърдят, че няма ясен и прозрачен метод за обезщетение, който да е честен и справедлив за възстановяване на жилищата и земите им. Освен това те заявяват, че искат да си възстановят жилищата и отчасти изгубените си доходи от земеделска земя, градини и дворове, но въпреки многобройните преговори ММИ не е предложила обезщетение в съответствие с Изискванията по отношение на изпълнението на ЕБВР.

НМОП разговаря с ръководството и длъжностни лица от ММИ, които предоставиха информация, че забавянето е свързано с финансовото състояние на дружеството и по-слабото търсене на нейната продукция, но на НМОП не бе предоставен ясен график за възобновяване на процеса..

От началото на процеса на преселване и приемането на ПДП е минало доста време. Според заявителите положението в Бели бряг постепенно се влошава. Те считат, че селото е

¹⁰ Според ПДП, имотите, за които предстои закупуване, представляват 46% от общия брой. През периода 2009 – 2017 г. ММИ е придобила 64% от земята чрез договаряне.

¹¹ [План за действие по преселването на с. Бели бряг](#). 2017. Достъпен на 18 март 2022 г.

изоставено от общината и няма здравни услуги или магазини за хранителни стоки. Твърдят, че в селото няма охрана, която да спре набезите на хора, които търсят и събират строителни материали и метали за скрап. Изоставените къщи също са се превърнали в опасност за здравето. От гледна точка на заявителите това е явно нарушение на техните човешки права.

И накрая, те заявяват, че въпреки че желаят да напуснат, в настоящата ситуация единственият купувач е миннодобивното дружество и цената, която се предлага за имотите, не им позволява да се преместят и да възстановят поминъка си.

ЕСП (2008) предвижда редица действия, които Банката трябва да предприеме, когато разглежда искане за финансиране. По-специално, че „ЕБВР ще се стреми да гарантира, чрез процесите си на екологична и социална оценка и мониторинг, че финансираните от нея проекти: ще бъдат социално и екологично устойчиви; ще зачитат правата на засегнатите работници и общности и са разработени и изпълнявани в съответствие с приложимите регулаторни изисквания и добрите международни практики“ (ЕСП (2008), пар. А.3). За тази цел в ЕСП се съдържа изискването „всички финансирани от ЕБВР проекти да бъдат подложени на екологична и социална оценка, от една страна, за да се помогне на ЕБВР да реши дали дадена дейност да бъде финансирана и, ако е така, от друга страна да се разгледа начинът, по който екологичните и социалните въпроси следва да бъдат решени при планирането, финансирането и изпълнението“.

Оценката позволява на Банката да определи дали дейностите, обект на финансиране, могат да бъдат осъществени в съответствие с условията на ЕСП. Освен това ЕБВР „може да се въздържа от финансиране на предложен проект по екологични или социални причини, например, когато даден предложен проект не отговаря задоволително на екологичните и социалните въпроси и не може да се очаква, че ще отговори на приложимите Изисквания, по отношение на изпълнението по настоящата политика, в рамките на разумен според Банката срок, или ако остатъчните въздействия ще са неприемливи.“

Заявителите твърдят, че ЕБВР не е провела необходимия анализ на пропуските, което е довело до конфликт между изискванията на Банката и правилата на дружеството/националното законодателство, а това според заявителите не позволява разрешаването на въпросите, свързани с преселването, в съответствие с изискванията на ЕБВР. Заявителите твърдят, че предложените от тях методи за оценка на собствеността са били отхвърлени от ММИ, които са се позовавали на национални разпоредби, въпреки че по мнението на заявителите подобна методология в по-голяма степен съответства на изискванията на ЕБВР.

НМОП установи, че Банката е възложила одит в съответствие с изискванията на ЕСП (2008), в която се посочва, че „в зависимост от потенциалните екологични и социални рискове, Банката има право да изиска съществуващите съоръжения да бъдат подложени на одит за оценка на екологичните и социалните въздействия от миналата и настоящата експлоатация на съществуващите съоръжения. Целта на тези одити е да се идентифицират минали или настоящи проблеми, текущото състояние на нормативното съответствие, системите за управление и резултатите, както и потенциалните рискове, пасиви и възможности, свързани с проекта.“

Освен това, въз основа на констатациите, съгласно Изискване по отношение на изпълнението № 1, Банката е поискала от ММИ да разработи и изпълни програма с мерки и действия за смекчаване на последиците и подобряване на резултатите, насочена към установените социални и екологични проблеми, въздействия и възможности, под формата на Екологичен и социален план за действие (ЕСПД).

В предварителния си преглед обаче НМОП не откри основания за закъснението в изпълнението на ЕСПД и произтичащия от него План за действие по преселването.

Заявителите твърдят, че поради липсата на действия, предприемани от ММИ, те са изправени пред „пълна липса на предвидимост по отношение на преселването на Бели бряг“, като жителите са принудени да живеят в условия, които се влошават с всяка година. Те изтъкват липсата на решение относно преселването, въпреки че процесът тече от 2005 г. насам. Те се оплакват, че няма ясен график за процеса на преселване, който сега е замразен.

Те също така твърдят, че предложеното обезщетение не гарантира пълната стойност на заместване на имотите. По мнение на заявителите, това се дължи на множество фактори, включително факта, че методът за изчисляване на обезщетението включва амортизация (поради факта, че в него се сравняват пазарните цени от селата в подобно положение на обезлюдяване, като Бели бряг); невъзможността за използване на независими оценители и данните, основани на неактивен имотен пазар, наред с останалото.

Според заявителите, методологията, използвана от клиента, наказва собствениците на имоти в Бели бряг и техните семейства за щетите, нанесени на селото от разширяването на дейността на мината и проточилия се процес на преселване. Следователно, по думите на заявителите, собствениците на имоти „веднъж страдат от това, че се налага да живеят в неприемливи условия за живот, а освен това са принудени да заплащат за това, като стойността на техните имоти е намалена с до тридесет процента“.

Като цяло, заявителите считат, че ЕБВР не е успяла да гарантира, че ММИ ще спазва съответните условия на Изискване по отношение на изпълнението № 5 и общо взето не гарантира спазването на човешките им права съгласно ИИ № 5.3.

3.2.2. Относно културното наследство

Преместването на гробището на Бели бряг е едно от предстоящите действия в процеса на преселването. Заявителите твърдят, че въпреки многобройните опити на жителите да получат информация за плановете за преместване на гробището в селото, не е имало отговор от ММИ и въпросът не е включен в ПДП. Според тях в момента няма насрочена дата за преместването. Заявителите смятат гробището за съществена част от духовния и социален живот на селото, следователно, за тях то представлява обект на културното наследство, което трябва да се взема предвид от клиента.

Те твърдят, че въпреки пресъобщението на ММИ, в което се посочва, че ще бъде изготвен план от специалисти, като се взема предвид Изискване по отношение на изпълнението № 8, заявителите не са били информирани за никакви планове.

Според информация, събрана по време на Оценката на съответствието, гробището в с. Бели бряг не се използва за нови погребения от 17 ноември 2010 г., когато кметът на община Раднево е издал заповед за спирането им. Всички погребения от тази дата насам са били извършвани в гробището на град Раднево или в други населени места, както посочват роднините на починалите. Според кметския наместник на селото и инспекция от страна на експерт на ММИ, в гробището на селото има около 400 гроба, които трябва да бъдат преместени.

В първоначалния си преглед НМОП не откри никакво споменаване на гробището в документите на Банката, нито във връзка с процеса на преселване, нито във връзка с опазването на културното наследство.

Според ИИ № 8.2 на ЕСП (2008) културното наследство е важно като източник на ценна историческа и научна информация, като актив за икономическо и социално развитие и като неразделна част от културната идентичност, практики и приемственост на един народ. За целите на това ИИ, терминът културно наследство се определя като група ресурси, наследени от миналото, независимо от това кой ги притежава, които хората определят, като отражение и израз на техните постоянно развиващи се ценности, вярвания, знания и традиции. Физическото културно наследство се отнася до движими или недвижими предмети, обекти, групи от конструкции и природни обекти и пейзажи, които имат археологическо, палеонтологично, историческо, архитектурно, религиозно, естетическо или друго културно значение. (ИИ № 5.7).

Освен това условията на ИИ № 8 установяват задължения за клиента да се консултира със засегнатите общности и да предоставя информация относно обхвата, местоположението, продължителността на проекта и всички дейности, които могат да включват въздействие върху културното наследство.

Според НМОП критериите, установени от ПОП (2019), за да се определи дали да се премине към Преглед на съответствието по отношение на безвъзмездните средства от Фонд „Козлодуй“, са изпълнени.

Освен това, НМОП счита, че Прегледът на съответствието би помогнал да се определи дали ЕБВР е осигурила спазването в проекта на Екологичната и социалната политика от 2008 г., което да дава основание за финансиране при спазване на условията, определени в Изискване по отношение на изпълнението № 5, във връзка с преселването на общността на Бели бряг, за да може да се подобрят или, като минимум, да се възстановят поминъкът и стандартът на живот на разселените лица.

НМОП счита още, че Прегледът на съответствието ще спомогне за определяне на действията, които Банката е предприела във връзка с преместването на гробището, в съответствие с условията на Изискване по отношение на изпълнението № 8.

3.3. Относно Облигационна емисия на БЕХ (48556) и Облигационна емисия на БЕХ от 2018 г. (50221)

3.3.1. Облигационна емисия на БЕХ (48556)

Успоредно с изпълнението на Проекта за предоставянето на безвъзмездни средства се подготвя облигационна емисия на БЕХ (48556) за покриване на търговските задължения на ключовото дъщерно предприятие на БЕХ – Национална електрическа компания (НЕК) – като част от плана за цялостна реформа, целяща да се възстанови финансовата жизнеспособност на електроенергийния сектор и да се съдейства за либерализиране на пазара на електроенергия в България.

Според Документа с обобщение на проекта (ДОП), поради естеството на сделките на капиталовия пазар, Банката не е била в състояние да извърши подробна или специфична екологична и социална комплексна проверка преди емитирането на облигацията. Поради това

към момента на одобрението от Съвета е поискана дерогация¹² от Екологичната и социална политика (20 юли 2016 г.).

В следствие на това, както се посочва в ДОП, бе предприета ограничена ЕСКП, преди облигационната емисия, за да се разбере как клиентът управлява проблемите на околната среда и здравето и безопасността (ОСЗБ), както и да се разбере стратегията на дружеството за спазване на настоящото и бъдещото законодателство на ЕС. Според ЕСКП, дружеството и неговите дъщерни предприятия са разполагали с институционалния капацитет да изпълнят Изискванията по отношение на изпълнението на Банката и са правили инвестиции, за да осигурят бъдещо съответствие с екологичните стандарти на ЕС. Въз основа на тази ограничена комплексна проверка Банката разработва Екологичен и социален план за действие (ЕСПД) след консултации с дружеството. И накрая, това води до подписването от ЕБВР на рамково споразумение с БЕХ, за да се гарантира изпълнението на ЕСПД.

Като част от ЕСПД БЕХ се съгласява да въведе структури за корпоративно управление и екологични и социални политики, които да са приложими и към основните му дъщерни дружества, в съответствие с Изискванията по отношение на изпълнението на Банката.¹³ Изпълнението на ЕСПД се наблюдава от Банката чрез посещения за мониторинг на дружеството и неговите дъщерни предприятия.

Във връзка с преселването, ЕСПД включва условия, с които „се гарантира, че дъщерните дружества ще разработят рамка за придобиване на земя и обезщетения при изкупуването на земя за нови проекти. (Вж. извадка от ЕСПД по-долу).

¹² Дерогация означава, че проектът е освободен от изискванията на ЕСП и от гледна точка на съответствието не може да се изисква да бъдат спазвани условията, за които е предоставено одобрение от Съвета. Тъй като задачата на НМОП е да установи дали е спазена Екологичната и социална политика, дерогацията би означавала, че не може да се направи преглед на изискванията на политиката, за които има дерогация.

¹³ [Документ с обобщение на проекта относно Облигационна емисия на БЕХ 48556](#). Достъпен на 11 март 2022 г.

Таблица 1. Извадка от ЕСПД относно Облигационната емисия на БЕХ от 2016 г.

ПП № 5. Придобиване на земя, недоброволно преселване и икономическо изтласкване							
№	Действие	Екологичен риск, ущърб/полза	Отговорност	Действие	Срок за изпълнение на действието	Цели и критерии за оценката на успешното изпълнение	Коментар(и)
5.1.	Да се осигури разработването, от страна на дъщерните дружества, на рамка за придобиване на земя и обезщетение при изкупуване на земя за нови проекти. Целите на рамката следва да описват как: ■ да бъде избягвано, или свеждано до минимум, преселването, икономическото изтласкване ■ да бъдат разгледани осъществими алтернативни проекти ■ да бъдат смекчавани неблагоприятните социални и икономически въздействия от придобиването на земя ■ да бъде осигурено обезщетение за загубата на активи по възстановителна стойност ■ да се подобрят или, като минимум, възстановят поминъкът и стандартът на живот	В рамката следва да бъдат очертани националните изисквания и тези на ЕС относно мерките за придобиване на земя и обезщетяване, както и механизмът за подаване на жалби – да бъдат предоставяни ясни насоки за всички относно процедурата и правата по закон (включително правата на човека).	БЕХ да разработи корпоративна политика	Дъщерните дружества следва да разработят план за действие, който да изпълняват и спазват.	2017	Рамковият доклад е разработен и публикуван на интернет страницата на дружеството през 2017 г.	Рамката ще включва специален акцент върху развитието на преносните линии и разширяването на мината.

Източник: ЕСПД за Облигационна емисия на БЕХ (2016)

3.3.2. [Облигационна емисия на БЕХ от 2018 г. \(50221\)](#)

В случая с този проект средствата са били предназначени за рефинансиране на облигациите, емитирани от БЕХ през 2013 г., и за подобряване на структурата на финансиране на БЕХ.

Както и при предишната облигационна емисия, естеството и правилата за сделките на капиталовия пазар не позволяват на Банката да извърши подробна комплексна проверка в съответствие с Екологичната и социална политика на Банката от 2014 г., а от Съвета е поискана и предоставена дерогация от Екологичната и социална политика на Банката, Изискване по отношение на изпълнението № 1. В ДОП също така се споменава, че тази дерогация е „в

съответствие с подобно искане за облигационна емисия със същия клиент през 2016 г. (48556)¹⁴.

Въпреки ограниченията, също както и при емитирането на облигациите от 2016 г., „преди облигационната емисия бе предприета ограничена екологична и социална комплексна проверка (ЕСКП), за да се разбере как клиентът управлява проблемите на околната среда, здравето и безопасността (ОСЗБ), и каква е стратегията на дружеството за спазване на настоящото и бъдещото законодателство на ЕС, както и на съществуващия Екологичен и социален план за действие (ЕСПД).“¹⁵.

За този проект, ЕСПД по Облигационната емисия на БЕХ от 2016 г. беше актуализиран, а БЕХ се съгласи да го изпълнява. Накрая, Банката заявява в ДОП, че ще наблюдава изпълнението на ЕСПД чрез посещения и контакти с БЕХ и дъщерните му дружества. Както се вижда от извадката по-долу, действията по отношение на дъщерни дружества, като например ММИ, са разгледани като част от ЕСПД на БЕХ и в предварителния преглед НМОП установи, че БЕХ е представяло годишни екологични и социални доклади, които включват ММИ, като едно от дъщерните му дружества, и по-конкретно – информация за напредъка на действията по ЕСПД, свързани с преселването на с. Бели бряг.

Таблица 2. Извадка от ЕСПД относно Облигационната емисия на БЕХ от 2018 г.

ПП № 5. Придобиване на земя, недоброволно преселване и икономическо изтласкване						
Действие	Екологичен риск, ущърб/полза	Отговорност	Действие	Срок за изпълнение на действието	Цели и критерии за оценката на успешното изпълнение	Коментар(и)
Да се осигури разработването, от страна на дъщерните дружества, на рамка за придобиване на земя и обезщетение при изкупуване на земя за нови проекти. Целите на рамката следва да описват как: ■ да бъде избягвано, или свежано до минимум, преселването, икономическото изтласкване ■ да бъдат разгледани осъществими алтернативни проекти ■ да бъдат смекчавани неблагоприятните социални и икономически въздействия от придобиването на земя ■ да бъде осигурено обезщетение за загубата на активи по възстановителна стойност	В рамката следва да бъдат очертани националните изисквания и тези на ЕС относно мерките за придобиване на земя и обезщетяване, както и механизмът за подаване на жалби – да бъдат предоставяни ясни насоки за всички относно процедурата и правата по закон (включително правата на човека).	БЕХ да разработи корпоративна политика	Дъщерните дружества следва да разработят план за действие, който да изпълняват и спазват.	2017	Рамковият доклад е разработен и публикуван на интернет страницата на дружеството през 2017 г.	Рамката ще включва специален акцент върху развитието на преносните линии и разширяването на мината.

¹⁴ [Документ с обобщение на проекта относно Облигационна емисия на БЕХ 50221](#). Достъпен на 11 март 2022 г.

¹⁵ [Документ с обобщение на проекта относно Облигационна емисия на БЕХ 50221](#). Достъпен на 11 март 2022 г.

■ да се подобрят или, като минимум, възстановят поминъкът и стандартът на живот						
---	--	--	--	--	--	--

Като се има предвид, че облигационната емисия на БЕХ няма пряка връзка с преселването, осъществявано от ММИ, и че Банката е въвела условия за сделките „въглищните и ядрените централи да бъдат изключени от средствата, постъпващи от ЕБВР“¹⁶ чрез облигациите, не е сигнализирано изключение за ММИ.

НМОП счита, че двете облигационни емисии са свързани непряко с предполагаемата вреда, тъй като ММИ е едно от големите дъщерни дружества на БЕХ, със значителен принос към холдинга, както се подчертава в публичната информация на БЕХ¹⁷:

- ММИ е най-голямата мина за добив на лигнитни въглища по открит способ в страната и продава на четирите топлоелектрически централи, включително „ТЕЦ Марица-изток 2“ ЕАД, всички от които са разположени в комплекса „Марица-изток“.
- ММИ добива над 90% от въглищата, необходими за енергийното производство на топлоелектрическите централи в България.
- Електроенергията, произведена в комплекса „Марица-изток“, възлиза на над 25% от общото производство на електрическа енергия в България.
- По информация на БЕХ, делът на ММИ в приходите на холдинга през 2020 г. е 8.3%.¹⁸

Освен това мащабът, продължителността и обратимостта на въздействието на преселването на общността на с. Бели бряг са от сериозно естество, засягащо екологичната и социалната устойчивост на проектите.

Разбирането на НМОП е, че отчитайки вида на сделките и непряката връзка на БЕХ с предполагаемите вреди, прилагането на условията на Екологичната и социална политика и прегледа на съответствието ще се различава от този, по отношение на преките инвестиции в ММИ.

Съгласно политиката от 2014 г. от Банката се изисква, при оценката на даден проект, да извърши достатъчна комплексна проверка, за да разбере всички съществуващи проблеми и пасиви и да ги приведе в съответствие със съответната ЕСП, както и да извършва мониторинг, за да гарантира, че въпросите са били разгледани. В тази светлина, ЕБВР може да се въздържа от финансиране на предложен проект по екологични или социални съображения, например, ако даден проект не отговаря задоволително на екологичните и социалните въпроси и не може да се очаква, че ще отговори на приложимите ИИ в рамките на разумен срок.

В случая на проектите за облигационните емисии на БЕХ от Съвета бе поискана и получена дерогация от някои от условията на ЕСП. Според представената на Съвета документация и в двата случая обосновката за искането на дерогация е била невъзможността да се направи подробна комплексна проверка поради естеството и правилата за сделките на капиталовия пазар.

НМОП не е намерил подробна информация за обхвата на предоставените дерогации, затова разчита на изложеното в ДОП за втората емисия облигации, в който се посочва, че „е поискана

¹⁶ [Облигационна емисия на БЕХ от 2018 г. \(ebrd.com\)](#)

¹⁷ [БЕХ уебсайт](#). Достъпен на 11 март 2022 г.

¹⁸ [БЕХ уебсайт](#). Достъпен на 11 март 2022 г.

и предоставена от Съвета дерогация от Екологичната и социална политика на Банката, Изискване по отношение на изпълнението № 1”¹⁹, и че тази дерогация е „в съответствие с подобно искане за облигационна емисия със същия клиент през 2016 г. (48556).“²⁰

Поради това НМОП не може да предприеме разследване за определяне на съответствието на двата проекта с условията на Изискване по отношение на изпълнението № 1, но може да проучи съответствието на проектите във връзка с общите условия на Екологичната и социална политика от 2014 г. (която е приложима за двете сделки), и условията, свързани с Изискване по отношение на изпълнението № 5 и № 8.

Относно твърденията за недостатъчна комплексна проверка и оценка, то поради дерогацията, Банката не е имала задължение да спазва изискванията на ИИ № 1. Независимо от това Банката договаря с БЕХ действия на холдинговото дружество и неговите дъщерни дружества, за да се гарантира спазването на екологичните и социалните изисквания чрез ЕСПД.

ЕСПД включва действия, свързани с Изискване по отношение на изпълнението № 5, а БЕХ е изготвяло годишни доклади, свързани с изпълнението на ЕСПД, и по-специално във връзка с актуалното състояние на преселването, извършвано от ММИ.

НМОП отчита, че заявлението повдига множество въпроси, свързани с преселването и правата на разселваните лица, включително нарушаването на техните човешки права, равнището и качеството на обезщетението и помощта, предоставяна от ММИ. Тези въпроси попадат в обхвата на ИИ № 5, както по отношение на ЕСП от 2008 г., така и по отношение на ЕСП от 2014 г., и Банката е определя ясни задължения на БЕХ във връзка с дейностите по преселването на корпоративно равнище, така че в докладите на БЕХ да се включва актуална информация за процеса.

Според НМОП критериите за преминаване към Преглед на съответствието са изпълнени и в случая на двете облигационни емисии и той счита, че със задълбочено разследване ще намери съответната информация, за да се определи дали Банката е спазила разпоредбите на ЕСП във връзка с твърденията на заявителите. От особено значение за тези два проекта е продължителният процес на преселване, който към днешна дата все още не е завършен.

¹⁹ [Документ с обобщение на проекта относно Облигационна емисия на БЕХ от 2018 г. \(50221\)](#). Достъпен на 11 март 2022 г.

²⁰ [Документ с обобщение на проекта относно Облигационна емисия на БЕХ от 2016 г. \(48556\)](#). Достъпен на 11 март 2022 г.

4. Заключение и следващи стъпки

Заявителите повдигат въпроси за съществени действителни и потенциални вреди, свързани с преселването, изисквано от ММИ за разширяване на миннодобивните дейности в района на с. Бели бряг. Те твърдят, първо, че ЕБВР не е спазила своята Екологична и социална политика, и второ, че за проектите на ММИ и БЕХ не е осигурила спазване на политиката и не е насочвала правилно своя клиент при изпълнението на Изискване по отношение на изпълнението № 5 и № 8.

На етапа на Оценка на съответствието НМОП не извършва изчерпателен анализ на цялата съответна документация, нито се ангажира с всички заинтересовани страни, но все пак извършва предварителен преглед, за да се определи дали са изпълнени критериите за преминаване към Преглед на съответствието. В този случай, беше направен преглед на документацията, представена от заявителите, ръководството, и клиента. В допълнение към него, НМОП се е запознала с обществена информация, уебсайта на клиента и интервю, свързано с твърденията.

Въз основа на предварителния анализ, НМОП счита, че проектът може да е причинил, или има вероятност да причини, преки или косвени и материални щети на заявителите и съответните засегнати от проекта лица. Освен това има признаци, че Банката може да не е спазила съответните условия на Екологичната и социална политика (от 2008 и 2014 г.) във връзка с твърденията, повдигнати по отношение на трите разглеждани проекта.

Поради това, съгласно условията за оценка на съответствието, посочени в раздел 2.6, буква б) от Политиката за отчетност на проекти от 2019 г., НМОП счита, **че случаят отговаря на установените критерии във връзка с опасенията, изразени от заявителите относно трите посочени проекта.** Въз основа на това НМОП препоръчва да се пристъпи към Преглед на съответствието.

Тази констатация не представлява решение на НМОП за това дали Банката е спазила или не съответната Екологична и социална политика, което може да бъде взето само след извършване на Преглед за съответствието.

Следващи стъпки

Настоящият Доклад за оценка на съответствието, включително заданието за Преглед на съответствието, представено в Приложение № 1, ще бъдат представени на Съвета и на Управителя за информация, споделени с всички Страни и оповестени в [Регистъра на случаите на НМОП](#). Съгласно Заданието, Прегледът на съответствието ще започне веднага след оповестяването на настоящия Доклад.

Този документ е споделен със заявителите и ръководството, до които сме се допитали относно предложеното Задание. След това съгласуване НМОП прие тези от коментарите и предложенията, които счете за уместни.

НМОП благодари на Страните за тяхното участие на този етап и ще продължи да работи с тях по време на процеса на Преглед на съответствието.

Приложение № 1. Задание за Преглед на съответствието

Въведение

ЕБВР се ангажира да насърчава устойчивото развитие във всичките си инвестиции като ключов фактор за икономическия преход. За да гарантира, че екологичните и социалните практики на проектите на Банката отговарят на стандартите на ЕБВР, Банката изисква проектите да отговарят на нейната Екологична и социална политика. Освен това от Банката се изисква да разкрива определена информация за проектите пред обществеността в съответствие с Политиката си за достъп до информация, да повишава прозрачността и отчетността, да подобрява разговора със засегнатите заинтересовани страни и да насърчава доброто управление.

Според Политиката за отчетност на проекти от 2019 г. целта на Независимия механизъм за отчетност на проекти е да се улесни разрешаването на социални, екологични въпроси и такива, свързани с публичното оповестяване, сред заинтересованите страни по проекти; да се определи дали Банката е спазила своята Екологична и социална политика и специфичните за проектите условия на нейната Политика за достъп до информация; и, стига да е приложимо, да се преодолее евентуалното неспазване на тези политики, като същевременно се предотврати бъдещото неспазване от страна на Банката.

Съгласно т. 2.7 от ПОП от 2019 г. целта на Прегледа на съответствието е да се определи дали Банката, чрез своите действия или бездействия, не е спазила ЕСП и ПДИ по отношение на одобрен проект. Когато НМОП заключи, че Банката не е спазила някоя от политиките си, НМОП препоръчва коригиращи промени, свързани с действията или бездействията на Банката.

При Прегледа на съответствието **не** се оценява съответствието при изпълнението на клиента: оценява се съответствието на Банката с Екологичната и социалната политика или специфичните за проекта условия на Политиката за достъп до информация по отношение на даден проект.

Отговорности

Прегледът на съответствието се извършва от екипа на НМОП в съответствие с мандата, установен в Политиката за отчетност на проекти и се ръководи от принципите на независимост, безпристрастност, прозрачност, предвидимост и равнопоставеност. НМОП има право да ангажира консултанти по технически въпроси, ако е необходимо, но отговорността за изготвянето на Доклада от прегледа на съответствието остава на НМОП и всяко определяне за съответствие или несъответствие се прави от главното длъжностно лице по отчетността, въз основа на констатациите от Прегледа на съответствието.

Обхват

Това задание е изготвено въз основа на въпросите, повдигнати в заявлението по **Случай 2021/03** и е приложимо за всяко разследване, действие или процес на преглед от страна на НМОП, като част от Прегледа на съответствието, с оглед определяне, съгласно **т. 2.7, буква а) от Политиката за отчетност на проекти от 2019 г.**, дали Банката, чрез своите действия или бездействия, е спазила **Екологичната и социалната политика от 2008 г.** или специфичните за проекта условия на **Политиката за достъп до информация (или документа, който я предшества)**, по отношение на **Безвъзмездни средства № 54 по Фонд „Козлодуй“** и **Екологичната и социална политика от 2014 г.** или специфичните за проекта условия на **Политиката за достъп до**

информация (или документа, който я предшества), по отношение на Облигационна емисия на БЕХ от 2016 г. (48556) и Облигационна емисия на БЕХ от 2018 г. (50221).

Обхватът на Прегледа на съответствието е описан по-долу и въпреки че се позовава на конкретни ИИ, по него ще бъдат разгледани (и не се изключва допълнителното разглеждане на) потенциални взаимовръзки между различните ИИ.

Общи условия:

ЕСП от 2008 г. по отношение на Безвъзмездните средства по Фонд „Козлодуй“:

- Банката изготвила ли е екологична и социална оценка, като част от отпускането на безвъзмездните средства по Фонд „Козлодуй“, за да реши дали дадена дейност да бъде финансирана и, ако е така, да определи начина, по който екологичните и социалните въпроси трябва да бъдат разглеждани при планирането, финансирането, и изпълнението, както е предписано в т.В.14 на ЕСП (2008)? По-специално, оценката установи ли дали е било възможно дейностите, обект на подпомагане от ЕБВР, да бъдат изпълнени в съответствие с ЕСП (2008) и Изискванията по отношение на изпълнението (ИИ)?
- Банката направила ли е оценка дали проектът ще може и разполага с капацитета да отговори задоволително на екологичните и социалните въпроси и дали може да се очаква да отговори на изискванията, посочени в приложимите ИИ?

ЕСП (2014) по отношение на облигациите:

- Надлежно отчитайки дерогацията от ИИ № 1 Банката извършила ли е екологична и социална оценка, съобразена с естеството и мащаба на проекта, съизмерима с нивото на екологичните и социалните въздействия и проблеми, както е предписано в т. В.29 от ЕСП (2014)? Направена ли е оценка дали проектът може да бъде изпълнен в съответствие с ЕСП (2014) и неговите ИИ и на потенциалните финансови, правни и репутационни рискове, и определени ли са потенциалните екологични или социални възможности?
- Клиентът бил ли е задължен да разработи мерки на корпоративно ниво (а не просто на ниво конкретен проект), за да отговори на ИИ в разумен срок, както е посочено в т. В.36 от ЕСП (2014), която се отнася за общото корпоративно финансиране, оборотния капитал или капиталовото финансиране на дружество, с множество обекти?
- Банката извършила ли е мониторинг на проектите в съответствие с т. В.43, съизмерим с екологичните и социалните въздействия и въпросите, свързани с проекта?

ПП № 1: Оценка и управление на екологичните и социалните въздействия и въпроси

ЕСП от 2008 г. по отношение на Безвъзмездните средства по Фонд „Козлодуй“:

- Банката осигурила ли е процесът на екологична и социална оценка да се основава на актуална информация, точно описание и разграничаване на проекта спрямо социалните и екологичните оценки и анализ с подходящо ниво на детайлност, задоволявайки изискванията да са спазени йерархията за смекчаване на последиците и ДМП, в допълнение към изпълнението на националните изисквания и на съответните ПП, в съответствие с ПП № 1.5 от ЕСП (2008)?
- Банката идентифицирала и оценила ли е потенциалните бъдещи въздействия, свързани с предложения проект, идентифицирала ли е потенциалните възможности за подобрене и препоръчала ли е мерки, необходими за избягване, или когато

избягването не е възможно, свеждане до минимум и смекчаване, на неблагоприятните въздействия, както е предвидено в ИИ № 1.10?

- Банката убедила ли се е, че изискванията за мониторинг ще доведат до преодоляване на екологичните и социалните въздействия и проблемите, установени в процеса на екологична и социална оценка, включително съответните действия в ЕСПД, както е предвидено в ИИ № 1.15 от ЕСП (2008)?
- Банката убедила ли се е, че в процеса на екологична и социална оценка са били идентифицирани уязвимите групи²¹, и че в ЕСПД са били включени диференцирани мерки, така че да не бъдат излагани непропорционално на неблагоприятните въздействия?
- ЕСПД включва ли всички съответни елементи, както е предвидено в ИИ № 1.15, включително със съответната степен на подробност и сложност и с приоритет върху набелязаните мерки и действия, които отразяват рисковете, въздействията и възможностите на проекта? Включва ли график и лицето/звеното, отговорно за изпълнението и мониторинга, както и приблизителна оценка на свързаните с това разходи?

ИИ № 5: Придобиване на земя, недоброволно преселване и икономическо изтласкване

ЕСП от 2008 г. по отношение на Безвъзмездните средства по Фонд „Козлодуй“:

- Банката осигури ли провеждането на надлежни консултации със засегнатите от проекта лица, съгласно ИИ № 5.12., включително като им е била предоставена възможност да участват в договарянето на пакетите с обезщетения, изискванията за допустимост, помощта за преселване, пригодността на предложените места за преселване и предложения график?
- Банката уверила ли се е, че клиентът е извършил подробно преброяване в съответствие с ИИ 5.14, 1) за да идентифицира лицата, които ще бъдат разселени от проекта; 2) за да определи кой ще отговаря на изискванията за обезщетение и помощ; и 2) за определяне на крайна дата за допустимостта? Освен това при преброяването били ли са взети предвид нуждите на сезонните ползватели на ресурси, които може да не са присъствали в района на проекта по време на преброяването?
- Банката осигурила ли е разработването от страна на клиента на План за действие по преселването в съответствие с ИИ № 5.15 – 5.23 от ЕСП (2008), който включва, но не се изчерпва с, надлежно обръщане на внимание на лица или групи, които могат да са в неравностойно положение или уязвими? По-специално, Банката уверила ли се е, че клиентът е предприел необходимите действия, за да гарантира, че уязвимите групи няма да бъдат ошетени в процеса на преселване, че са били напълно информирани и запознати с правата си, и са имали възможност да се възползват в еднаква степен от възможностите и ползите от преселването?
- Банката уверила ли се е, че клиентът е предложил на всички разселени лица и общности обезщетение за загуба на активи при пълна стойност на заместване и друга помощ, с намерение да се възстановят, и потенциално – подобрят жизненият стандарт и/или

²¹ За целите на ЕСП (2014) уязвимите групи се отнасят до хора, които поради полова идентичност, етническа принадлежност, възраст, увреждане, икономически неравнопоставено или социално положение могат да бъдат засегнати в по-голяма степен от въздействието на проектите, отколкото други групи, и могат да бъдат ограничени в способността си да отправят претенции или да се възползват от предимствата на проектите.

поминъка на разселените лица до равнищата от преди разселването им в съответствие с ИИ 5.30 и ИИ 5.31? Стандартите за обезщетение бяха ли прозрачни и последователни в рамките на проекта? Беше ли предложено обезщетение преди разселването или налагането на ограничения за достъп?

- Банката уверила ли се е, че клиентът е предприел съдържателни консултации, в съответствие с ИИ № 10, с местната засегната общност за идентифициране и договаряне на подходяща алтернатива, когато в резултат от проекта е налице загуба на обществени удобства?

ЕСП (2014) по отношение на облигациите:

- Банката уверила ли се е, че на корпоративно ниво и на ниво голямо дъщерно дружество клиентът е привел вътрешните си процедури в съответствие с разпоредбите на ИИ № 5.17 по отношение на предлагането на обезщетение за загуба на активи по пълна стойност на заместване на активите и друга помощ, с цел възстановяване, и потенциално подобряване, на жизнения стандарт и/или поминъка на разселените лица до равнищата преди разселването им?
- Банката уверила ли се е, че на корпоративно ниво и на ниво голямо дъщерно дружество, клиентът е привел вътрешните си процедури в съответствие с условията на ИИ № 5.22 по отношение на разработването на рамка за преселване и/или възстановяване на поминъка, която да очертава общите принципи, процедури и рамка за придобиване на права, в съответствие с това ИИ?
- Банката уверила ли се е, че на корпоративно ниво и на ниво голямо дъщерно дружество, клиентът е разработил условия за консултации с хора, засегнати от проекта, когато проектът включва загуба на обществени съоръжения?

ИИ № 8: Културно наследство

ЕСП от 2008 г. по отношение на Безвъзмездните средства по Фонд „Козлодуй“:

- Банката осигурила ли е разработването от страна на клиента на подходящи мерки за свеждане до минимум и смекчаване на неблагоприятните въздействия върху културното наследство, особено що се отнася до консултациите със засегнатите от проекта лица?

ЕСП (2014) по отношение на облигациите:

- Банката уверила ли се е, че на корпоративно и на ниво голямо дъщерно дружество клиентът е разработил вътрешни процедури в съответствие с разпоредбите на ИИ № 8, относно оценката, мерките за смекчаване на последствията, и консултациите, по-специално както е посочено в ИИ № 8.6, ИИ № 8.13 и ИИ № 8.15?

Методология на Прегледа на съответствието

Прегледът на съответствието ще включва следните дейности:

- а. Преглед на съответните файлове на проекта (документи на проекта, проучвания, протоколи, имейли и други файлове, за които се счита, че имат отношение към НМОП);

- b. Провеждане на посещение на място в България;
- c. Насрочване на срещи за разговори с:
 - Ръководството и проектните екипи на ЕБВР;
 - Консултанти, участвали в проекта.
 - Заявителите и други хора, засегнати от проекта;
 - Клиентите (както ММИ, така и БЕХ).
 - Длъжностни лица от съответните държавни агенции; и
 - Всякакви други трети страни, които НМОП счете, че имат отношение.
- d. Ангажиране на консултанти или технически експерти, според случая, за предоставяне на технически сведения, в зависимост от нуждите на НМОП, и
- e. Всякакви други методи за преглед или разследване, които НМОП счете за подходящи за извършване на своята работа.

Експерти

НМОП има право да наема експерти, за някои технически аспекти на Прегледа на съответствието. На този етап обаче не са установени нуждите от експертни познания. Освен това ще бъдат поръчани преводачески услуги, за да се гарантира, че обработването на случая ще позволи на засегнатите от проекта лица да участват ефективно и че съответната документация по случая им е достъпна.

Времева рамка

Прегледът на съответствието ще започне възможно най-скоро след публикуването на Доклада за оценка на съответствието, съдържащ Заданието, в Регистъра на случаите на НМОП на уебсайта на ЕБВР. Ще бъдат положени всички усилия, за да се гарантира, че Прегледът на съответствието ще се извърши възможно най-бързо, както позволят обстоятелствата, и е предвидено **проектът на доклада от прегледа на съответствието да бъде готов в рамките на 140 работни дни от началото на разследването.**

Моля, имайте предвид, че след като проектът на доклада от прегледа на съответствието стане готов, НМОП ще го сподели по поверителен начин със заявителите, ръководството и клиента, за да получи техните мнения и коментари преди финализирането на доклада.

Когато НМОП приключи Доклада от Прегледа на съответствието, има два алтернативни резултата:

1. Ако бъде установено, че Банката е в съответствие, не се налагат следващи действия. Докладът от Прегледа на съответствието се изпраща на Съвета за информация и се оповестява в Регистъра на случаите на НМОП и случаят се прекратява.
2. Ако бъде установено, че **Банката не е в съответствие**, трябва да се предприемат редица стъпки, преди Докладът от Прегледа на съответствието да бъде изпратен на Съвета и оповестен на обществеността. Този процес отнема около 6 месеца от датата на приключване на Доклада от прегледа на съответствието и включва следните стъпки:
 - a. В този случай, Докладът от прегледа на съответствието ще включва препоръки на проектно и системно равнище;

- б. От ръководството на Банката ще бъде поискано да изготви План за действие на ръководството;
- в. Проектът на План за действие на ръководството се изпраща на заявителите за коментар;
- г. Ръководството прави преглед на коментарите на заявителите и коригира Плана, ако счете за уместно;
- д. НМОП изпраща на Съвета Доклада от прегледа на съответствието и проекта на Плана за действие на ръководството – на този етап от Съвета се изисква да прегледа Плана и да го одобри или да го върне на ръководството;
- е. След като Планът за действие на ръководството бъде одобрен, НМОП оповестява Доклада от прегледа на съответствието, Плана за действие на ръководството и започва етапа на мониторинг.

Удължаване на времето

Ако НМОП изиска удължаване на този срок, страните ще бъдат незабавно уведомени за това и Регистърът на случаите ще бъде актуализиран, за да отрази новите срокове.

Моля, имайте предвид, че ако заявителите или ръководството изискат удължаване на срока, трябва да информират НМОП за това, както и за предлагания удължен срок. НМОП ще се стреми да удовлетвори тези искания и своевременно ще информира всички страни за решението си.

В таблицата по-долу е представен предварителен график на основните етапи, които трябва да бъдат изпълнени.

Ориентиловъчен график

Дейност	Очакван срок ¹
Провеждане на Преглед на съответствието - Документна проверка - Набелязване и събиране на съответните документи и проучвания. (може да включва превод на английски език), както и набелязване на лица за водене на разговори - Определяне на съответните заинтересовани страни за разговори - Консултации и разговори (виртуални или лични, според случая, и в съответствие с мерките за социално дистанциране) - Посещение на място (датите подлежат на потвърждение) Проектодоклад от прегледа на съответствието НМОП ще разпространи проектодоклада за коментари. Ако НМОП установи, че Банката е в съответствие - Финализиране на Доклада от прегледа на съответствието от НМОП и представянето му на Съвета и Управителя за информация, оповестяване на документа в Регистъра на случаите и приключване на случая. Ако НМОП установи, че Банката не е в съответствие, Докладът от прегледа на съответствието ще включва препоръки за отстраняване на констатациите от несъответствието; както и мониторинг на Плана за действие на ръководството, който ще	Началото на май – октомври 2022 г. Юли - Август 2022 г. (ориентиловъчно) Предварителната дата за завършване на проектодоклада е октомври 2022 г. След като бъдат разпространени, Страните ще имат 10 работни дни, за да предоставят писмени коментари по проекта на доклад за преглед на съответствието. Публично оповестяване веднага след финализирането на Доклада от прегледа на съответствието.

Дейност	Очакван срок ¹
започне след подготовката и одобрението на Плана за действие на ръководството	
Разработване на План за действие на ръководството В отговор на констатациите за несъответствие ръководството изготвя План за действие на ръководството. Ако счете за целесъобразно, може също така да изготви Отговор на ръководството, в който да се разглеждат констатациите от Доклада от прегледа на съответствието. Изпращане на проекта на Плана за действие на ръководството до заявителите за коментари. Финализиране на Доклада от прегледа на съответствието НМОП ще финализира Доклада от прегледа на съответствието, след като разгледа коментарите на заявителите относно проекта на Плана за действие на ръководството Финализиране на План за действие на ръководството Представяне на документите от Прегледа на съответствието на Съвета на ЕБВР НМОП представя окончателния Доклад от прегледа на съответствието, Плана за действие на ръководството и коментарите на заявителите. Планът за действие на ръководството се представя на Съвета за вземане на решение, а останалите документи, свързани с констатираното несъответствие, се предоставят на Съвета за информация	30 работни дни от датата на получаване на Проектодоклада от прегледа на съответствието Представяне на проекта на Плана за действие на ръководството на НМОП 20 работни дни от датата на изпращането от НМОП. Предоставяне на НМОП на становището на заявителите 10 работни дни от датата на получаване на коментарите Финализиране на Доклада от прегледа на съответствието и изпращането му до ръководството 15 работни дни от датата на получаване както на окончателния Доклад от прегледа на съответствието, така и на коментарите на заявителите Окончателен План за действие на ръководството Решение на Съвета относно Плана за действие на ръководството (ПДР) Публично оповестяване на пакета документи от Прегледа на съответствието, включващ одобрен План за действие на ръководството – след одобрение на ПДР

1 Очакваните крайни срокове за всяка дейност и/или отчетен документ се изчисляват в съответствие с предвидените по политиката срокове. Въпреки това, НМОП ще се опита да завърши разследването по-рано, ако е възможно.

Предложените срокове могат да бъдат преразгледани поради външни фактори извън контрола на НМОП. В такъв случай, НМОП ще уведоми страните и ще се регистрира променените срокове в публичния регистър.

Достъп до информация

За да се гарантира своевременното приключване на този Преглед на съответствието, НМОП ще изиска от ръководството на Банката пълен и неограничен достъп до съответния банков персонал и файлове. Всички съответни страни се насърчават да се съобразяват с исканията на НМОП за получаване на достъп до обекти, представяне на писмени материали, предоставяне на информация и участие в заседания. Всяка ситуация, при която действията или бездействието на някоя от страните възпрепятстват или забавят провеждането на Прегледа на съответствието, може да бъде отразена в Доклада от прегледа на съответствието.

Достъпът до всякаква информация, събрана от НМОП по време на процеса на Преглед на съответствието, нейното използване и разкриване се подчиняват на Политиката за достъп до информация на Банката и всички други приложими изисквания за поддържане на поверителността на чувствителна търговска и/или друга информация. НМОП се задължава да не публикува никакви документи или информация, които са били предоставени при условия за

поверителност, без изричното писмено съгласие на страната, която е собственик на съответния документ.